

Planeringsstrategi 2024-2026

Tyresö kommun

Diarienummer: KSM-2023-1180 Tyresö kommun, Stockholms län
Antagen av kommunfullmäktige xxxxx § xx

Olof Johansson Översiktsplanerare
Samhällsbyggnadskontoret

tyresö kommun

Sammanfattning

En planeringsstrategi har tagits fram i enlighet med ändringar i 3 kap i plan- och bygglagen. Planeringsstrategin utgör en handlingsplan för samhällsbyggnadskontorets strategiska arbete under mandatperioden. Planeringsstrategin bygger på en bedömning kring ändrade planeringsförutsättningar som skapar behov av att revidera eller ta fram nya dokument.

Under mandatperioden föreslås följande nya dokument tas fram och antas:

- Tillägg till översiktsplanen för klimatrisker (TÖP)
- Kulturmiljöprogram

Samhällsbyggnadskontoret föreslås även att revidera och anta på nytt:

- Riktlinjer för exploateringsavtal
- Riktlinjer för markanvisningar
- Markförsörjningsplan
- Handlingsplan 2021-2023 tillhörande Avfallsplan 2030
- Strategi för Östra Tyresö

Utöver detta kommer Samhällsbyggnadskontoret, under mandatperioden, fortsätta med de pågående uppdragen:

- Riktlinjer för bostadsförsörjning
- Energiförsörjningsplan
- Plan för publik laddinfrastruktur
- Dagvattenstrategi
- Naturvårdsplan
- Planeringsunderlag över leder och målpunkter för farligt gods
- Vattentjänstplan

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	5
1.1	Om Översiktsplanen.....	5
1.2	Redaktionella ändringar 2022	5
1.3	Planeringsstrategi som instrument.....	6
1.4	Hur har uppföljningen genomförts?	6
2	Ändrade planeringsförutsättningar	7
2.1	Länsstyrelsen underlag och hur kommunen avser att hantera det	7
2.1	Övriga förändrade planeringsförutsättningar	15
2.1.1	Intern analys	15
2.1.2	Omvärldsanalys- Makrotrender och dess påverkan på Tyresö...15	
2.1.3	Omvärldsanalys- Hur arbetar andra kommuner?	16
3	Pågående arbete med strategier, planer och underlag	17
4	Bedömning över dokumentens aktualitet.....	18
5	Behov av nya dokument.....	20
6	Fortsatt arbete med översiktsplan, strategier, planer och underlag under mandatperioden	22
6.1	Pågående uppdrag.....	22
6.2	Revidering av befintliga dokument.....	22
6.3	Framtagande av nya strategier/ dokument	22
6.4	Implementering och intern tillägg till dokument.....	22
6.5	Uppföljning.....	22
	Bilagor.....	23

1 Bakgrund

1.1 Planeringsstrategi som instrument

1 april 2020 ändrades 3 kap i plan- och bygglagen. Syftet med ändringen är att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. I detta blir planeringsstrategin det centrala nya verktyget.

Planeringsstrategin ska antas senast 24 månader efter ordinarie val. Antar kommunen inte en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan senast 11 september 2024 anses översiktsplanen vara inaktuell.

I samband med framtagandet av planeringsstrategin ska kommunen ta ställning till ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet samt kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen.

1.2 Om översiktsplanen

En översiktsplan är kommunens långsiktiga verktyg som visar viljeinriktningen för hur mark- och vattenanvändningen samt bebyggelsen ska användas, utvecklas och bevaras.

Fördjupningar och tillägg till översiktsplanen

Till översiktsplanen kan fördjupade översiktsplaner (FÖP:ar) tas fram som avser ett avgränsat geografiskt område eller tematiska tillägg (TÖP:ar) som behandlar en specifik fråga, till exempel klimatrisker. Sådana dokument tas fram i enlighet med PBL i en process med samråd och granskning. I dagsläget saknar Tyresö kommun FÖP:ar och TÖP:ar.

Strategier och handlingsplaner

Som komplement till översiktsplanen kan även olika strategier och planer tas fram för exempelvis trafik eller handel. Dessa dokument tas inte fram genom en PBL-process. Dessa dokument fastställer mer detaljerade ställningstaganden än översiktsplanen inom det specifika området.

Underlag till översiktsplanen

Till översiktsplanen finns ofta olika typer av faktaunderlag eller analyser till exempel om kommunens grönstruktur eller kulturmiljöer. Underlagen innehåller fakta och saknar ställningstaganden och behöver därför inte antas. Underlagen utgör dock ett stöd vid handläggning och de behöver därför vara aktuella.

Vikten av en aktuell översiktsplan

En aktuell översiktsplan och underliggande dokument är viktigt för att ge stöd för efterföljande planering och beslut. Dokumenten måste vara aktuella för att fungera som vägledning. Översiktsplanen behöver vara aktuell för kommunens egna beslut om

bland annat detaljplaner och bygglov, såväl som andra myndigheters beslut om exempelvis tillstånd enligt miljöbalken. Det är också viktigt att planerna är aktuella så att företrädare för regional och statlig planering ska kunna väga in kommunens ställningstaganden.

1.3 Redaktionella ändringar 2022

Under 2022 gjordes redaktionella ändringar i översiktsplanen, kommunfullmäktige 2022-10-27 § 85. Ändringarna gjordes för att bibehålla en hög användbarhet. Inga nya ställningstaganden gjordes i översiktsplanen. Inaktuell fakta har justerats. Bostadsmålet och befolkningsprognosen har tagits bort från översiktsplanen. Hänvisningar till nya styrdokument och underlag som har tillkommit efter översiktsplanens antagande finns med i det uppdaterade dokumentet.

1.4 Hur har uppföljningen genomförts?

Under 2021 genomfördes en omfattande uppföljning av översiktsplanen och av de strategier, planer och underlag som fanns vid tidpunkten och var äldre än ett år. Följande delar ingick i uppföljningen:

Omvärldsanalys genom samtal och mejlkonversationer med yrkesverksamma översiktsplanerare i andra kommuner och experter på Länsstyrelsen och Boverket samt genom dokumentanalys.

Uppföljning med kommunledningsgrupp om koppling till kommunplan och kommunal verksamhet utanför samhällsbyggnadskontoret.

Uppföljning med tjänstepersoner på samhällsbyggnadskontoret genom workshop, enkät, diskussionsgrupper och genom att de granskat aktuella dokument utefter sakkunskap och i egenskap av användare.

Uppföljning med Tyresöborna genom medborgardialog, e-enkät och telefonintervjuer.

Mätning av måluppfyllelse insamling av statistik och geografiska analyser

Förankring av resultat med ledningsgrupp på samhällsbyggnadskontoret, kommunledningsgrupp samt politiskt styre.

Under hösten 2022 till våren 2023 har tidigare genomförd uppföljning uppdaterats genom en intern bedömning av tjänstepersoner på samhällsbyggnadskontoret kring aktualitet av befintliga dokument och behov av nya dokument.

2 Ändrade planeringsförutsättningar

I planeringsstrategin ska kommunen beskriva nya eller förändrade planeringsförutsättningar utifrån sin egen samhällskontext och visa på hur dessa påverkar ställningstagandena i översiktsplanen när det gäller hur mark-

och vattenområden ska användas eller hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Till sin hjälp har kommunen bland annat länsstyrelsens underlag till planeringsstrategin.

2.1 Länsstyrelsens underlag och hur kommunen avser att hantera det

För att underlätta kommunernas arbete enligt ovan ska Länsstyrelsen under de sista två åren av mandatperioden, eller när kommunen begär det, lämna ett underlag till kommunerna där statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet redovisas. I underlaget ska länsstyrelsen redovisa hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen samt om någon del av länsstyrelsens granskningsyttrande över planen inte längre gäller.

Länsstyrelsen levererade 2021-05-17 myndighetens underlag inför kommunens beslut om planeringsstrategi. Länsstyrelsen bifogade även två bilagor, "Länsstyrelsens i Stockholms sammanställning av statliga och mellankommunala intressen" och "Region Stockholms lista över planer, strategier och underlag".

Nedan återfinns underlagets innehåll. I rutorna under avsnitten finns kommunens förhållningssätt. Länkarna till de olika dokumenten och hemsidorna finns tillgängliga i ursprungsdokumentet som finns som bilaga till planeringsstrategin.

Kommunens gällande översiktsplan

Tyresö kommuns översiktsplan antogs den 18 maj 2017. Till översiktsplanen hör Länsstyrelsens granskningsyttrande daterat den 28 oktober 2016. Kommunen har inte aktualitetsprövat översiktsplanen. Det finns inga gällande fördjupningar av översiktsplanen.

Är Länsstyrelsens senaste granskningsyttrande aktuellt?

Här redogör Länsstyrelsen för om synpunkterna i granskningsyttrandet över översiktsplanen kvarstår eller inte.

Riksintresse för kustområdet och skärgården, 4 kap. 1, 2 och 4 §§ miljöbalken

Kommunen har tillgodosett Länsstyrelsens synpunkter i antagen plan.

Riksintresse för friluftsliv, 3 kap. 6 § miljöbalken

Kommunen har tillgodosett Länsstyrelsens synpunkter om att uppdatera riksintresset för friluftsliv i antagen plan.

Riksintresse för kulturmiljövården, 3 kap. 6 § miljöbalken

Länsstyrelsen vidhåller synpunkten att det är positivt att kommunen vill värna kulturmiljön kring Tyresö slott. Vi ser fortsatt att det är angeläget att det görs utifrån de värden som anges i riksintressets värdetexter och i linje med skyddsbestämmelserna för byggnadsminnet.

<p>Svar: Då Länsstyrelsen bedömer att översiktsplanen har tillgodosett riksintressena, krävs inga åtgärder.</p>

Miljökvalitetsnormer för vatten

Nya förutsättningar för hanteringen av miljökvalitetsnormer för vatten i fysisk planering har tillkommit efter planen antogs. Den 1 januari 2019 ändrades miljöbalkens 5 kap. 4 §. Ändringarna innebär bland annat att en kommun inte får tillåta en verksamhet eller åtgärd om denna ger upphov till en sådan ökad förorening som innebär att vattenmiljön försämrats på ett otillåtet sätt. Med otillåtet sätt menas att åtgärden inte får äventyra möjligheten att uppnå den status som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm. Den så kallade rimlighetsavvägningen i miljöbalken gäller inte längre miljökvalitetsnormer för vatten. Den 16 december 2016 antog även Vattenmyndigheten sitt åtgärdsprogram för åren 2016–2021 där kommunernas roll att tillgodose miljökvalitetsnormer för vatten i fysisk planering ytterligare stärktes genom införandet av åtgärd 6 som säger att kommunen ska genomföra sin översikts- och detaljplanering samt prövning enligt plan- och bygglagen så att den bidrar till att miljökvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

Länsstyrelsen anser att de nya förutsättningarna gällande MKN vatten som har tillkommit sedan översiktsplanen antogs, ytterligare förstärker behovet av att hantera dessa frågor i översiktsplaneringen för att underlätta efterföljande planering. Länsstyrelsen hade i granskningsyttrande några synpunkter som särskilt riskerar att motverka uppfyllandet av miljökvalitetsnormerna:

- Länsstyrelsen hade en synpunkt om att blåplanen inte var politiskt beslutad och därför var svårare att genomföra. Kommunen har tydliggjort att syftet med underlaget för blåstruktur inte är att redovisa åtgärder och hänvisar istället till att kommunen ska ta fram en vattenplan där det tydliggörs vilka dagvattenåtgärder och tekniska lösningar som behöver ske i kommunen. En sådan plan blir istället politiskt beslutad. Länsstyrelsen ser fortsatt fram emot att läsa vattenplanens inriktningar och hur den kan vara ett stöd i både den översiktliga och detaljplaneringen till hur kommunen kan följa MKN för vatten.

Svar: Kommunen ser att riktlinjer för hur kommunen ska hantera MKN för vatten kommer att hanteras i kommande dagvattenstrategi som ska antas av kommunfullmäktige samt i underliggande dokument.

- Länsstyrelsen synpunkt om att översiktsplanen bör vara tydlig med att det ska finnas utrymme för åtgärder för förbättrad vattenkvalité oavsett exploateringsgrad är tillgodosedd i antagen plan.

Svar: Kommunen ser därmed inte behov av att ändra detta.

- Kommunen ser inte att det fram till 2035, som översiktsplanen sträcker sig till, är möjligt att förorda kommunalt VA för Yttre Brevik Södra och Vissvass. Kommunen svarar på Länsstyrelsens synpunkt genom att uppdatera översiktsplanen med en strategi för att få till hållbara lösningar för VA i området. Länsstyrelsen tycker att detta är positivt men vidhåller ändå synpunkten att kommunen i det kommande översiktsplanarbetet bör titta på möjligheten till kommunalt VA i dessa områden som innehåller särskilt känsliga vattenmiljöer.

Svar: Kommunens ställningstagande om tidigareläggning av utbyggnad av kommunalt VA eller andra lösningar kommer att utredas vid eventuell framtida revidering av Strategi för Östra Tyresö.

Vissvass föreslås bli ett stort centrum för båtlivet, vilket kan förväntas öka belastningen av näringsämnen och miljögifter. Mark- och miljödomstolen handlägger just nu en prövning för vattenverksamhet och reservatfrågor för utökning av båthamn i Vissvass. Länsstyrelsen

har i ett yttrande i målet anført att det generellt är bra att service och båtplatser samordnas, men i den ansökan som kommit in för utökning av båthamn i Vissvass saknar Länsstyrelsen bedömningar om påverkan på vattenkvalité, vattenomsättning och fiskvärden bland annat. Mer om detta går att läsa om i vårt yttrande i ärende 531-25676- 2020.

Svar: Det enskilda ärendet om vattenverksamhet ser vi inte är relevant för översiktsplanens aktualitet, men noterar synpunkten.

Bebyggelsens lämplighet med hänsyn till hälsa, säkerhet, risk för översvämningar m.m.

Länsstyrelsen vidhåller synpunkten om att störningar och risker behöver beaktas i efterföljande planering och tillståndsbeslut, så att bebyggelsen inte blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Riktvärden för buller

Kommunen har tillgodosett Länsstyrelsens synpunkter. Nya riktvärden för buller har dock tillkommit efter att planen antogs. I juli 2017 beslutade regeringen om en ändring i förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader som innehåller nya riktvärden för utomhusbuller från spår-, väg- och flygtrafik vid bostadsbebyggelse.

Svar: Kommunen bedömer att de nya riktvärdena för trafikbuller inte påverkar översiktsplanens aktualitet avseende utpekade områden för ny bebyggelse utan att frågan kan hanteras i de detaljplaner där detta är aktuellt.

Översvämning

Kommunen skriver i granskningsutlåtandet att översiktsplanen ska kompletteras med Länsstyrelsens rekommendationer för översvämning från Östersjön och för lägsta grundläggningsnivåer för sjöar och vattendrag. Länsstyrelsen kan dock i antagen plan inte hitta att dessa rekommendationer är återgivna korrekt. I kommande arbete med ny översiktsplan bör detta ses över. Länsstyrelsen har även sedan översiktsplanen antogs tagit fram rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall.

Svar: Kommunen har genom de redaktionella ändringarna av översiktsplanen hänvisat till Länsstyrelsens rekommendationer för översvämning från Östersjön och för lägsta grundläggningsnivåer för sjöar och vattendrag och att kommunen avser följa dessa. I kommande TÖP för klimatrisker kommer frågan åter att behandlas (se avsnitt 5).

Riskhantering

Länsstyrelsen vidhåller våra synpunkter om att det vore lämpligt att ta fram en övergripande analys över det rekommenderade transportnätet för farligt gods inom kommunen. Kommunen bör utreda målpunkter för farligt gods, behovet av att transportera dessa på Bollmoravägen och Gudöbroleden, samt se över alternativa transportvägar för att möjliggöra den planerade utvecklingen.

Svar: Kommunen arbetar i dagsläget med att ta fram en övergripande analys av det rekommenderade transportnätet för farligt gods och har kontakt med Länsstyrelsen kring process och innehåll för analys.

Nya underlag gällande statliga och mellankommunala intressen

Nedan redovisas kortfattat statliga och mellankommunala frågor som berör Tyresö kommun och som är nya sedan gällande översiktsplan antogs. De statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet och för kommunens översiktsplanering, redovisas mer utförligt i Länsstyrelsens Sammanställning av statliga och mellankommunala intressen av betydelse för kommunernas planering.

Riksintressen

Länsstyrelsen arbetar med en översyn av riksintressen för kulturmiljövården. Värdeexperter, urval och avgränsningar ses över och kan komma att förändras. Översynen sker i dialog med länets kommuner och beslutas av Riksantikvarieämbetet efter förslag från Länsstyrelsen. Syftet är att skapa en ökad förutsägbarhet och tydlighet i frågor som rör planering och byggnad i länet. Översynen är uppdelad i tre delar:

1. Skärgårdsmiljöer, farleds- och kommunikationsmiljöer.
2. Herrgårdsmiljöer, landsbygdsbaserade områden med lämningar från förhistoria fram till stormaktstid.
3. Städer, tätorter, förorter, villasamhällen och industrimiljöer.

Översynen för del 1 är klar. Nya motiv- och uttryckstexter finns på Riksantikvarieämbetets hemsida och fördjupat kunskapsunderlag finns på Länsstyrelsens webb för kulturmiljövårdens riksintressen. För del 2 är texterna inskickade till RAÄ och beslut tas löpande men förväntas vara färdigt till hösten 2021. Tyresös kommuns riksintressen som hör till del 1 och 2 är: Tyresö Slott.

Översynen av riksintressen för friluftslivet i Stockholms län har slutförts. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten beslutade den 19 januari 2017 om ett nytt område för Stockholms skärgård; yttre delen, som delvis berör Tyresö. Underlag för områdena finns att hitta i Naturvårdsverkets kartverktyg Skyddad natur.

<p>Svar: De nya värdeexperterna bedöms inte påverka Tyresös planering eller föranleda behov av ändring av översiktsplanen.</p>

Mellankommunala frågor

Boverket har uppdaterat och publicerat ny vägledning om hur planläggning bör ske med hänsyn till mellankommunala och regionala förhållanden.

Den 1 januari 2019 infördes ett nytt kapitel 7 i PBL, Regional fysisk planering. Bestämmelserna gäller för Region Stockholm och Region Skåne, vilka fungerar som regionplaneorgan. Regionplaneorganen ska ha en aktuell antagen regionplan som anger grunddragen för användningen av mark och vatten i regionen. Regionplanen ska ge vägledning i beslut om översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser.

Region Stockholm har tagit fram en ny regional utvecklingsplan, RUFSS 2050 som vann laga kraft i oktober 2018. Planen är vägledande för beslut om översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser samt andra planer och program för fysisk planering i länet. RUFSS 2050 har som strategisk inriktning att verka för en koncentrerad, tät och sammanhållen bebyggelse i de bästa kollektivtrafiklägena. RUFSS framhåller även vikten av att bevara de ekologiska sambanden genom länets gröna kilar.

<p>Svar: Kommunens bedömning är att den Regionala utvecklingsplanen, RUFSS 2050 i huvudsak är i linje med kommunens gällande översiktsplan. En ny RUFSS är under framtagande under mandatperioden och Tyresö kommun deltar i framtagandet. Vid nästa</p>

uppföljning kommer kommunen bedöma om den nya RUFSS kräver ändring av översiktsplanen.

För ytterligare underlag antagna av Region Stockholm och som har betydelse för kommunernas framtagande av planeringsstrategi och översiktsplan se bilaga 2 samt <http://rufs.se/publikationer/> eller via sökfunktionen på www.sll.se.

Länsstyrelsen, Storsthlm och Region Stockholm fattade i december 2018 beslut om en regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län. Planen är en långsiktig gemensam strategi för länets vattenförsörjning och pekar ut regionalt viktiga vattenresurser.

En ny länsplan för transportinfrastruktur för 2018–2029 fastställdes 21 september 2018.

Svar: Kommunen använder underlagen i egen planering av trafik och vattenförsörjning, men ser inte att underlagen medför att översiktsplanen behöver ändras.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Den 1 januari 2019 trädde vissa ändringar i miljöbalken i kraft vad gäller miljö kvalitetsnormer för vatten. Den 16 december 2016 antog även Vattenmyndigheten sitt åtgärdsprogram för åren 2016–2021 där kommunernas roll att tillgodose miljö kvalitetsnormer för vatten i fysisk planering ytterligare stärktes genom införandet av åtgärd 6 som säger att kommunen ska genomföra sin översikts- och detaljplanering samt prövning enligt plan- och bygglagen så att den bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.

På Länsstyrelsens webbplats finns en handledning från 2018 om kommunal vattenplanering som tagits fram inom projektet Life IP Rich Waters. Handledningen ska fungera som ett stöd till kommunernas arbete med vattenfrågor.

Svar: Kommunens dagvattenstrategi samt underliggande dokument kommer att hantera frågor kopplat till miljö kvalitetsnormer för vatten.

Klimatrelaterade risker

Den 1 augusti 2018 trädde ändringarna i 3 kap. 5 § PBL, gällande förbättrad beredskap för klimatförändringar i kraft. Ändringarna innebär ett krav på att kommunerna i översiktsplanen ska redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade och hur riskerna kan minska eller upphöra. Länsstyrelsen har tagit fram ett metodstöd för hur kommunerna kan hantera frågan i översiktsplaneringen.

Länsstyrelsen har tagit fram rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå med hänsyn till risken för översvämning längs vattendrag och sjöar samt rekommendationer för planering med hänsyn till skyfallsöversvämning. Rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs vattendrag och sjöar i Stockholm län (2017:01) och Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall (2018:5). Rekommendationerna är avsedda som stöd i kommunernas planering av ny bebyggelse som ligger i översvämningshotade områden. För Tyresö kommun så har översvämningsnivåerna för Tyresån uppdaterats 2021.

Länsstyrelsen har publicerat en ny översiktlig och länstäckande skyfalls-kartering som ska vara till stöd för länets arbete med översvämningsrisker. Målet med karteringen är att skapa ett länstäckande kunskapsunderlag för att kunna hantera översvämningsrisker till följd av skyfall som kan uppstå i ett framtida klimat. Skyfallskarteringen kan användas som

planeringsunderlag för bland annat riskhantering, beredskapsplanering, detaljplanering i tidigt skede och översiktsplanering. Skyfallskarteringen finns i Länsstyrelsens geodataportal.

Svar: Kommunen ser att underlaget kommer att bli viktigt vid framtida framtagande av TÖP för klimatrisker (se avsnitt 5).

Buller och farligt gods

I juli 2017 beslutade regeringen också om en ändring i förordningen (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader som innehåller nya riktvärden för utomhusbuller från spår-, väg- och flygtrafik vid bostadsbebyggelse.

Svar: Kommunen bedömer att de nya riktvärdena för trafikbuller inte påverkar översiktsplanens aktualitet avseende utpekade områden för ny bebyggelse utan att frågan kan hanteras i de detaljplaner där detta är aktuellt.

Övriga frågor

Boverket har tagit fram en ny vägledning om bostadsförsörjning. Vägledningen ger information om hur kommunen kan arbeta med att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning, vad som gäller enligt lag och exempel på riktlinjer för bostadsförsörjningen från olika kommuner. Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning ska vara vägledande vid tillämpningen av 2 kap. 3 § 5 PBL och är därmed ett viktigt underlag i arbetet med den översiktliga planeringen.

Svar: Kommunen har tagit del av Boverkets vägledning och avser använda den i arbete med att ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjning.

Havs- och vattenmyndigheten lämnade ett förslag till havsplan för Östersjön till regeringen för beslut i december 2019. Regeringen ska fatta beslut om havsplanen senast under år 2021. Kustkommunerna berörs av havsplaneringen eftersom de statliga havsplanerna och kommunernas översiktsplaner överlappar i territorialvattnet som omfattar 12 nautiska mil ut från kusten. Exempel på planeringsfrågor som kan komma att behöva hanteras i det så kallade överlappsområdet inkluderar farleder till hamnar, vattenbruk, havsbaserad energiproduktion, el- och kommunikationskablar.

Svar: Tyresö kommuns havsområde överlappar inte med område för nationell havsplan då området på väg till öppet hav avgränsas av Haninge- och Värmdö kommun.

Den 1 april 2020 infördes ändringar i plan- och bygglagens tredje kapitel med syfte att säkerställa en bättre kontinuitet i översiktsplaneringen och för att översiktsplanen i högre utsträckning än idag ska underlätta i efterföljande planering och prövning. Ändringarna innebär bland annat att kommunen måste anta en så kallad planeringsstrategi inom 24 månader efter ordinarie val. Planeringsstrategin ersätter den tidigare aktualitetsprövningen av översiktsplanen. Ändringarna innebär också att kommunen i översiktsplanen ska ange om planen avviker från regionplanen, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelserna.

Svar: Lagändringarna påverkar inte översiktsplanens aktualitet utan endast kravet på planeringsstrategi samt hur framtida översiktsplaneprocesser ska utföras.

Den 1 januari 2018 började det nya 6 kap. MB att gälla. Ändringarna gäller planer som påbörjats efter 1 januari 2018 och syftar till att förbättra miljöskyddet, öka kvaliteten på miljökonsekvensbedömningsprocessen, resurseffektivisera och stödja en hållbar tillväxt inom EU.

Svar: Kommunen har tagit del av ändringarna men bedömer inte att de påverkar översiktsplanens aktualitet.

Länsstyrelsen har tagit fram ett faktablad som klargör vilka myndigheter kommunen måste samråda med vid planering av höga byggnader och objekt. Faktabladet (2017:9) går att hitta på Länsstyrelsens hemsida.

Svar: Kommunen noterar informationen, men ser inte att det påverkar översiktsplanen eller andra styrdokument.

Agenda 2030 inkluderar 17 globala mål och 169 delmål för hållbar utveckling. Målen ska ses som universella, integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Regeringen beslutade 2018 om en handlingsplan som beskriver ett antal centrala åtgärder för hållbar utveckling inom ramen för Agenda 2030. I handlingsplanen identifieras ett antal fokusområden och åtgärder där hållbara samhällen utgör ett av dem. Åtaganden inom detta fokusområde inkluderar bland annat att arbeta för goda livsmiljöer, det vill säga väl fungerande och robusta städer som utformas för alla. Regeringen har också tagit fram ”Strategi för levande städer – politik för en hållbar stadsutveckling” (Skr. 2017/18:230). Strategin innehåller bland annat övergripande mål för hållbara städer tillsammans med prioriteringar och nya insatser med tyngdpunkt på miljömässigt hållbar stadsutveckling.

Svar: Tyresös översiktsplan har som första kommun i landet integrerat de globala målen från Agenda 2030 för hållbar utveckling i miljöbedömningen av översiktsplanen.

2017 beslutade riksdagen att införa ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige med målet att senast 2045 nå netto-noll utsläpp av växthusgaser, för att därefter nå negativa utsläpp. Sedan 1 januari 2018 gäller ramverket som innehåller en klimatlag, nya klimatmål och ett klimatpolitiskt råd. Det enda sektorsmålet som finns inom ramverket berör transportsektorn, vilket anger att utsläpp från inrikes transporter, utom inrikes flyg, ska minska med minst 70 % senast år 2030 jämfört med år 2010. Klimatpolitiska rådet har i mars 2020 utkommit med en granskningsrapport över regeringens klimatpolitik. Mer information om rapporten och det klimatpolitiska ramverket finns på regeringens webbsida samt på www.klimatpolitiskaradet.se

Svar: Kommunen har antagit en ny klimatplan under 2022 i kommunfullmäktige. Genom de redaktionella ändringarna hänvisar översiktsplanen till Klimatplanen. Vid framtida omarbetning av översiktsplanen kommer klimatmålet sannolikt att kunna integreras i översiktsplanen.

2018 beslutade riksdagen att införa en ny politik för arkitektur, form och design. Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön. Boverket har tagit fram vägledning för kommunernas strategiska arbete med arkitektur och den gestaltade livsmiljön, går att hitta på Boverkets webbplats.

Svar: Tyresö kommun antog 2021 en Strategi för en attraktiv och väl gestaltad livsmiljö som använts i kommunens arbete för att stärka gestaltningen. Strategin lyfts fram av Boverket som ett bra exempel för andra kommuner.

Länsstyrelsen fastställde i november 2018 en handlingsplan för grön infrastruktur för Stockholms län. Handlingsplanen är tänkt att fungera som ett underlag för planering och samverkan. Den visar på de behov som finns för att uppnå nationella och internationella åtaganden som miljömål, mål för friluftspolitiken och för att uppnå ett hållbart samhälle. Handlingsplanen, som består av tre delar, går att hitta på Länsstyrelsens webbsida.

Svar: Kommunen noterar informationen, men ser inte att handlingsplanen föranleder ändring av översiktsplanen.

Länsstyrelsen tog 2018 fram en vägledning för hantering av digital infrastruktur i den fysiska planeringen. Vägledningen finns på länsstyrelsens webbsida.

Svar: Kommunen noterar informationen, men ser inte att vägledningen föranleder ändring av översiktsplanen.

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag. Det innebär att tydligare hänsyn behöver tas till den i fysisk planering. Boverket har ett uppdrag att undersöka den praktiska tillämpningen av barnkonventionen i samhällsplaneringen och hur kommuner och länsstyrelsen följer den. Uppdraget redovisades i slutet av 2020.

Svar: Kommunen noterar informationen, men ser inte att den föranleder ändring av översiktsplanen.

2.1 Övriga förändrade planeringsförutsättningar

2.1.1 Intern analys

Sedan översiktsplanen antogs 2017 har en rad strategier och planer tagits fram i kommunen (se avsnitt 4). Flertalet av dessa dokument har tagits fram som en konkretisering av översiktsplanens ambitioner.

Genom de redaktionella ändringarna finns i översiktsplanen hänvisningar till dessa dokument för att underlätta användbarheten av översiktsplanen. Det syns inget behov i dagsläget av att inarbeta ställningstaganden från dessa dokument i översiktsplanen som föranleder att översiktsplanen måste uppdateras.

Då många strategier och planer antogs under förra mandatperioden åligger det den kommunala organisationen att implementera och genomföra under kommande år. Det är viktigt för den kommunala organisationen att hitta en balans i att uppdatera och ta fram nya dokument samt att implementera de dokument som antagits.

2.1.2 Omvärldsanalys- Makrotrender och dess påverkan på Tyresö

Beredskap: De senaste årens kriser och det rådande säkerhetsläget har ökat samhällets fokus på beredskap. Utredningar pågår på statlig nivå som kommer att ha påverkan på samhällsplaneringen.

Digitalisering: Digitaliseringstrenden har förstärkts och påverkar både planeringen och den fysiska miljön. Hemarbete och e-handel har ökat. I Tyresö syns en större dagbefolkning vilket påverkar trafiksituationen med mindre resande både i bil och med kollektivtrafik. Underlag för handel, restauranger har ökat samt användning av parker och naturområden. Det är tydligt att AI-utvecklingen kommer att ha påverkan på samhällsplaneringen, men hur är i dagsläget svårt att förutse.

Elektrifiering: Elektrifieringen av samhället ökar, men det finns osäkerheter kring effektbrist i elnätet som kan påverka fortsatt elektrifiering av Stockholmsregionen.

Klimatförändringar: Klimatförändringarna blir alltmer märkbara med kraftiga skyfall, värmeböljor och torrperioder. Havsnivåerna förväntas stiga, och det finns behov av att anpassa sig till ökad risk för plötslig nederbörd och torra skogsområden.

Hållbarhet och klimatarbete: Det finns en intensifierad fokus på hållbarhet hos myndigheter, näringsliv och privatpersoner. Sedan översiktsplanens antagande har samhällsplanering utvecklas till att sträva alltmer mot cirkulärt byggande, det har även tillkommit nya sätt att se på naturområden och våtmarker som kolsänkor.

Bostadsmarknad och byggande: Tillgången på bostäder för medel- och låginkomsttagare är fortsatt undersatt i Stockholmsregionen. Höga räntor och ökade byggkostnader samt en osäker konjunktur gör att bostadsbyggandet kommer att minska kraftigt de nästkommande åren.

Befolkningsförändringar: Befolkningen växer i Sverige och Stockholmsregionen, främst på grund av invandring och högt barnafödande. Befolkningsutvecklingen har dock saktat ner senaste året, dels på grund av minskat barnafödande men också på grund av att flyttmönster påverkats av konjunkturen. Länet fortsätter ha ett negativt flyttnetto mot resten av landet. För Tyresös del är befolkningsutvecklingen fram till september i år svagt positiv, särskilt påverkas kommunen av att hushåll inte flyttar som de gjort tidigare.

2.1.3 Omvärldsanalys- Hur arbetar andra kommuner?

Kontinuerlig översiktsplanering

I Stockholms län pågår en stadig befolkningstillväxt och det finns ett stort tryck på förändringar. Alla kommuner i länet arbetar kontinuerligt med sina översiktsplaner för att kunna hantera olika planeringsutmaningar.

Detta arbete kan ske genom att ta fram nya översiktsplaner eller genom att fördjupa befintliga planer och strategier. Genomsnittligt sett startar en PBL-reglerad framtagandeprocess för en ny översiktsplan varannan till var tredje mandatperiod i Stockholms län. Men det finns vissa kommuner i landet som arbetar med en ständigt pågående uppdatering av översiktsplanen genom att ta fram en uppdaterad version som antas varje mandatperiod.

För att säkerställa att översiktsplanen är långsiktig och inte påverkas av politiska förändringar är det fördelaktigt att uppnå brett stöd över partigränserna och hitta gemensamma nämnare. Samtidigt måste översiktsplanen vara tydlig och ge vägledning för efterföljande planering.

Underliggande strategier, plan och planeringsunderlag

De flesta kommuner kompletterar sina översiktsplaner med olika strategier och underlag för att konkretisera planeringsfrågor. Fördelen med denna metod är att hålla översiktsplanen tydlig, bredförankrad och aktuell, utan att överbelasta den med för mycket information. Nackdelen är att viktig information kan spridas över flera dokument, vilket kan skapa svårigheter i efterföljande planering och handläggning.

Vilka strategier som används varierar mellan olika kommuner på grund av olika omständigheter. Det finns vissa dokument som är vanliga i många andra kommuner men saknas i Tyresö, trots att de skulle vara relevanta. Det inkluderar antagna dokument för grönstruktur, vattenplanering och kulturmiljöprogram. Vissa kommuner har också tagit fram styrdokument för att hantera klimatrisker som en tematisk fördjupning av översiktsplanen, vilket beror på ny lagstiftning.

Digital översiktsplan

Allt fler kommuner väljer att utveckla en digital översiktsplan som ett komplement till den traditionella pappersversionen. Den digitala översiktsplanen presenteras i form av en webbsida och ger användarna möjlighet att klicka på kartan för att få tillgång till riktlinjer och underlag för specifika platser i kommunen. Det är viktigt att notera att enligt nuvarande lagstiftning måste översiktsplanen fortfarande antas i pappersformat. Den digitala översiktsplanen är alltså inte en ersättning för den traditionella versionen utan ett verktyg för att göra översiktsplanen mer tillgänglig på olika sätt. För de översiktsplaner som påbörjas efter 2026 kommer det finnas krav på att översiktsplanen ska vara digital.

Erfarenheter från andra kommuner visar följande slutsatser:

Att utveckla en ny digital översiktsplan är en omfattande och kostsam process som vanligtvis involverar konsultstöd.

Det är vanligast att utveckla en digital översiktsplan i samband med att en ny översiktsplan tas fram. Den största fördelen med den digitala versionen är kommunikationen med allmänheten, och den kan användas för att ta emot invånarnas synpunkter i tidiga dialog- och samrådsfaser.

En ytterligare fördel är att utvecklingen av den digitala översiktsplanen kan samordnas med processen för att ta fram den nya översiktsplanen.

För Tyresös del rekommenderas att ta fram en digital översiktsplan i samband med en ny framtagandeprocess för översiktsplanen.

3 Pågående arbete med strategier, planer och underlag

Följande uppdrag har påbörjats och förväntas antas under mandatperioden:

Riktlinjer för bostadsförsörjning

Nuvarande riktlinjer antogs 2017. Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjning ska varje kommun ha Riktlinjer för bostadsförsörjningen. Syftet är att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs.

Energiförsörjningsplan

Dokumentet ersätter energidel i tidigare klimat- och energistrategi. Energiförsörjningsplanen ska ha fokus på hur en trygg långsiktig energiförsörjning till kommunen ska säkerställas. Analys över kapacitet görs tillsammans med Södertörnskommunerna.

Plan för publik laddinfrastruktur

Planen ska ta fram platser för publik laddinfrastruktur och riktlinjer för etablering.

Dagvattenstrategi

Arbete har startat under september 2022. Dagvattenstrategin ska bland annat ge inriktning till hur kommunen ska uppnå miljökonsekvensnormer för vatten.

Naturvårdsplan

Naturvårdsplanen ger mål och åtgärder för kommunens naturområden och den biologiska mångfalden och utgöra paraplydokument för åtgärdsplaner etcetera.

Planeringsunderlag över leder och målpunkter farligt gods

Utredning om framtida rekommenderade vägnätet för farligt gods i förhållande till målpunkter. Analysen ger underlag till hur drivmedelsstationer kan omlokaliseras och kan ha påverkan på framtida detaljplaner i Lindalshöjden och Trollbäckens centrumstråk.

Vattentjänstplan

Enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) ska kommuner ta fram, samråda och besluta om att anta en vattentjänstplan under år 2023.

Vattentjänstplanen ska visa hur kommunen långsiktigt planerar för att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster och vilka åtgärder som ska vidtas för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera vid skyfall.

4 Bedömning över dokumentens aktualitet

Dokument	Antagen	Aktuell	Motivering
Översiktsplan Tyresö 2035	2017 med redaktionella ändringar genomförda 2022	Ja	Redaktionella ändringar medför en fortsatt hög användbarhet. Ändrade planeringsförutsättningar av betydelse kan hanteras i tillägg och strategier.
Strategi för östra Tyresö	2018	Delvis	Riktlinjerna i strategin har inte fungerat i praktiken vid detaljplanering. Uppdatering krävs bl.a. gällande tidplan, etappindelning, byggnadsstorlek, fastighetsstorlek.
Trafikstrategi "Tyresö styr mot hållbara transporter"	2019	Ja	Dokumentet bedöms vara aktuellt. Dokumentet har
Cykelplan	2021	Ja	Dokumentet utgör en konkretisering av Trafikstrategin och bedöms fortsatt vara aktuellt.
Trafikplan för mobilitet och parkering	2021	Ja	Dokumentet utgör en konkretisering av Trafikstrategin och bedöms fortsatt vara aktuellt.
Trafiksäkerhetsplan	2021	Ja	Dokumentet utgör en konkretisering av Trafikstrategin och bedöms fortsatt vara aktuellt.
Trafik- och framkomlighetsplan	2021	Ja	Dokumentet utgör en konkretisering av Trafikstrategin och bedöms fortsatt vara aktuellt.
VA-plan	2023	Ja	Dokumentet med tillhörande handlingsplaner bedöms vara aktuella.
Riktlinjer för dagvattenhantering	2009	Nej	Dokumentet behöver uppdateras utefter nuvarande kunskapsläge och nya ställningstaganden i Dagvattenstrategin. Dokumentet föreslås ingå i dagvattenstrategi eller tas fram som ett internt arbetsdokument.
Dagvattenhanteringsplan	2011	Nej	Dokumentet behöver uppdateras med nya objekt utefter dagvattenstrategin. Dokumentet föreslås ingå i dagvattenstrategi eller tas fram som ett internt arbetsdokument.
Strategi för hållbar hantering av massor, (Östra Tyresö)	2019	Ja	Dokumentet bedöms vara aktuellt. Ett nytt dokument som kartlägger rutiner för hur olika verksamheter arbetar med lokal masshantering behöver tas fram under mandatperioden.
Strategi för hållbar avfallshantering - Avfallsplan 2030	2021	Ja	Dokumentets inriktning bedöms vara aktuell.

Handlingsplan 2021-2023 tillhörande Avfallsplan 2030	2021	Nej	Dokumentets giltighetstid har gått ut. Dokumentet är i behov att revideras och sätta åtgärder för de kommande åren.
Klimatplan	2022	Ja	Dokumentets inriktning bedöms vara aktuell.
Strategi för en attraktiv och väl gestaltad livsmiljö	2021	Ja	Dokumentets inriktning bedöms vara aktuell.
Strategi för Tyresös kommunägda kulturfastigheter	2021	Ja	Dokumentets inriktning bedöms vara aktuell.
Handelsstrategi "En attraktiv och hållbar handel"	2021	Ja	Sedan handelsstrategins antagande har e-handeln ökat mer än prognosticerat. Samtidigt har dagbefolkningen ökat i Tyresö vilket skapat bättre underlag för handeln. Vid uppföljning i slutet av mandatperioden bör analys göras kring inriktningen i strategin.
Riktlinjer för bostadsförsörjning	2017	Nej	Ett nytt dokument behöver tas fram. Se föregående avsnitt om pågående uppdrag.
Riktlinjer för exploateringsavtal	2015	Nej	Dokumentet behöver uppdateras för att vara i linje med övriga relevanta styrdokument. Arbetsinsatsen bedöms vara liten.
Riktlinjer för markanvisningar	2015	Nej	Dokumentet behöver uppdateras för att vara i linje med övriga relevanta styrdokument. Arbetsinsatsen bedöms vara liten.
Markförsörjningsplan	2017	Nej	Det finns behov av att förtydliga strategi och ansvar för kommunens arbete med markförsörjning.
Viltförvaltningsplan för det kommunala markinnehavet i Tyresö kommun	2022	Ja	Dokumentets inriktning bedöms vara aktuell.
Strategi för parker och närmatur "Nära park och natur"	2019	Ja	Dokumentets inriktning bedöms vara aktuell. Dokumentet är i behov av att konkretiseras genom handlingsplaner för parker, lekplatser och odling.
Riktlinjer för konstnärlig gestaltning av offentliga byggnader och allmänna platser i Tyresö kommun	2014	Nej	Dokumentet är i behov av att ses över i samarbete mellan Kultur och fritid och Samhällsbyggnadskontoret.

Underlag (ej antagna dokument)

Dokument	Senast uppdaterad	Aktuell	Motivering
Kunskapsunderlag för grönstruktur	2014	Delvis	Underlaget är i huvudsak aktuellt men innehåller vissa delar som behöver ses över. Dokumentet innehåller inriktningar och strategier för Tyresös grönstruktur, som beaktar såväl rekreativa som ekologiska och kulturella värden men är inte antaget. Målen och strategierna bedöms som eftersträvansvärda och bör inkluderas i annat/andra antagna dokument. Vissa av målen och strategierna har inkluderats i Strategi för parker och närmatur medan andra kan komma att inkluderas i naturvårdsplanen.
Kunskapsunderlag för blåstruktur	2014	Delvis	Underlaget är i huvudsak aktuellt med innehåller vissa inaktualiteter (se Bilaga 3. Revideringsbehov av översiktsplan, strategier och underlag). Dokumentet innehåller mål och strategier för Tyresös vattenområden, som beaktar såväl rekreativa som ekologiska och kulturella värden men är inte antaget. Inriktningarna och strategierna bedöms som eftersträvansvärda och behöver därmed ingå i annat antaget dokument.
Utvecklingsplan Attraktiva Alby (2014)	2014	Nej	Dokumentet innehåller strategier och åtgärder men är inte politiskt beslutat vilket skapar problematik i att utveckla området med ett helhetsgrepp. Stora delar av åtgärderna i

			Utvecklingsplanen har genomförts. Osäkerhet råder kring fortsatt genomförande då dokumentet inte är beslutat.
Översiktlig kulturmiljöinventering	2015	Ja	Dokumentet är aktuellt men i behov av att kompletteras med ett kulturmiljöprogram eller annan riktlinje som ger inriktning för kommunen kan bevara och utveckla utpekade kulturmiljöer.
Utredning av klimatrelaterade ras-, översvåmnings- och skredkänsliga områden i Tyresö kommun (KRÖS)	2008	Delvis	Informationen i dokumentet är mestadels aktuell men vissa delar är redan genomförda eller har ersatts av andra dokument. Dokumentet föreslås ersättas och kan delvis utgöra underlag för en TÖP för Klimatrisker.
Barnens närmatur	2014	Delvis	Ett underlag som är särskilt viktigt med hänsyn till barnkonventionen och uppföljning med Tyresöborna. Underlaget behöver uppdateras med de naturområden som nyttjas av de nya förskolor och skolor som tillkommit sedan 2011. Det behövs även en genomgång av grönyrtorna i underlaget.

5 Behov av nya dokument

Tillägg till översiktsplanen för klimatrisker (TÖP)

Enligt det nya tillägget i PBL (1/8 2018) 3 kap 5 § ska det i översiktsplanen eller i ett tematiskt tillägg till översiktsplanen (TÖP) framgå hur kommunen ser på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvåmning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra. Tyresö saknar en sådan analys och förhållningssätt.

Arbete med TÖP för klimatrisker bör samordnas med utveckling av kommunens systematiska klimatanpassningsarbete i linje med Länsstyrelsens regionala handlingsplan för klimatanpassning.

Kulturmiljöprogram

Till befintlig kulturmiljöinventering ses behov av att ta fram ett Kulturmiljöprogram eller annan riktlinje som ger inriktning för hur kommunen kan bevara och utveckla utpekade kulturmiljöer och som utgör vägledning och stöd vid beslut i efterföljande planering.

Övriga behov som inte kommer att hanteras i antagna dokument

Nedan behov av nya dokument är identifierade i uppföljningen men förvaltningen ser inte att det under denna mandatperiod kommer att utnyttas i nya antagna dokument.

Riktlinjer för masshantering

Tidigare har behov av att ta fram en handlingsplan för masshantering som gäller hela kommunen identifierats. En regional masshanteringsstrategi som kommunen ställde sig bakom antogs 2023. Interna riktlinjer eller rutiner som

beskriver hur den regionala masshanteringsstrategin implementeras i kommunens verksamheter behöver tas fram under mandatperioden.

I Trafikstrategin "Tyresö styr mot hållbara transporter" identifieras behovet av att ta fram följande handlingsplaner:

- **Trafikplan för byggtrafik**
- **Gångplan**

Bedömningen är att behovet av ovanstående handlingsplaner inte är så stort i dagsläget och annat arbete bedöms vara mer prioriterat. Behov finns istället av riktlinjer och beslutsstöd för hierarki och kategorisering av gatunät för samtliga trafikslag, vilket även inkluderar hastighetsöversyn, uppdaterat vägnät för farligt gods, övergripande reglering, omledningsvägar samt vägvisning.

Till Strategi för parker och närnatur "Nära park och natur" ses på sikt behov av att ta fram följande handlingsplaner:

- **Parkplan**
- **Lekplatsplan**
- **Odlingsplan**

En del av arbetet med ovanstående handlingsplaner kommer att kunna genomföras internt under mandatperioden utan att ta upp dokumenten för antagande.

Som komplement till kommande naturvårdsplan ses behov av att ta fram en **Plan för Skötsel av ängsmark**. Det finns även ett behov av att ta fram **Spridningsanalyser för enskilda arter eller artgrupper** för att ge stöd till hur kommunen kan hantera spridningskorridorer.

Det finns behov av att ta fram **riktlinjer kring hållbart byggande** för kommunens egna fastigheter, att sätta ramar för hur kommunen ska bygga ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart utifrån kommunens hållbarhetsmål och skapa tydlighet och enlighet gentemot externa aktörer.

6 Fortsatt arbete med översiktsplan, strategier, planer och underlag under mandatperioden

6.1 Pågående uppdrag

Samhällsbyggnadskontoret föreslås fortsätta under mandatperioden med de pågående uppdragen:

- Riktlinjer för bostadsförsörjning
- Energiförsörjningsplan
- Plan för publik laddinfrastruktur
- Dagvattenstrategi
- Naturvårdsplan

- Planeringsunderlag över leder och målpunkter för farligt gods
- Vattentjänstplan

6.2 Revidering av befintliga dokument

Samhällsbyggnadskontoret föreslås revidera följande dokument:

- Riktlinjer för exploateringsavtal
- Riktlinjer för markanvisningar
- Markförsörjningsplan
- Handlingsplan 2021-2023 tillhörande Avfallsplan 2030
- Strategi för Östra Tyresö

6.3 Framtagande av nya strategier/ dokument

Samhällsbyggnadskontoret föreslås ta fram följande nya dokument:

- TÖP (Tillägg till Översiktsplanen) för klimatrisker
- Kulturmiljöprogram

6.4 Implementering och interna dokument samt tillägg till dokument

Vissa av befintliga dokument med revideringsbehov kan kompletteras genom handledning och mindre interna kompletteringar till dokument utan att de antas. Vissa underliggande handlingsplaner kan utgöras av interna dokument. Det finns dessutom behov av att underlätta för övriga organisation att ta till sig dokument, ge handledning till vad som är viktigt att väga in och i vilket skede.

6.5 Uppföljning

En ny uppföljning av Översiktsplan Tyresö 2035 planeras att påbörjas med start q1 2026 i samband med nästa val och ett förslag till ny planeringsstrategi ska kunna vara färdig till årsskiftet 2026-2027.

7 Bilagor

Bilaga 1. Länsstyrelsens underlag för Tyresö planeringsstrategi

Bilaga 2. Region Stockholms lista över planer, strategier och underlag

Bilaga 3. Sammanställning statliga och mellankommunala intressen